

Feiten - thema 4

Haalbaar organiseren

1. Motivatie leerlingen

Het is voor het behoud van motivatie van leerlingen belangrijk om het werk af te stemmen op de behoefte van individuele leerlingen (Roberts & Inman, 2007).

2. Zelfsturing

Zelfsturing is een natuurlijk gevolg van effectieve zelfreflectie (Oppong et al., 2018, Smidts, 2018).

3. Ontwikkelingsgelijken (peers)

Contact met ontwikkelingsgelijken (peers) draagt bij aan herkenning, sociale verbinding en aan het gevoel er niet alleen voor te staan (Mönks & Ypenburg, 2011).

4. Begeleiding in een kleine groep

Geïndividualiseerde ondersteuning in de vorm van begeleiding in een kleine groep buiten de reguliere groep of klas, heeft tot gevolg dat de leerling zich gerespecteerd voelt in zijn bijzonderheden, barrières overwint en zijn maximale leerpotentieel bereikt (Versalhes, 2024).

5. Belang contact ontwikkelingsgelijken

(Hoog)begaafde leerlingen die geen contact hebben met ontwikkelingsgelijken hebben sneller de neiging om af te haken in het sociale verkeer (Seon-Young Lee et al., 2012).

6. Ontwikkeling executieve functies

Executieve functies ontwikkelen zich bij cognitief sterke leerlingen niet vanzelfsprekend (Den Otter, 2023; Marzano & Miedema, 2018).

7. Urgentiebesef van de leraar

Om binnen een schoolteam gezamenlijke ontwikkeling en veranderingen te bewerkstelligen met betrekking tot leerlingen met kenmerken van (hoog)begaafdheid is het belangrijk om uit te gaan van het persoonlijke urgentiebesef van de leraar (Kabalt et al., 2016).

8. Oppervlakkig en Diep Leren

Er zijn twee vormen van leren te onderscheiden. Oppervlakkig Leren en Diep Leren. Oppervlakkig leren is leren vanuit een relatief comfortabele situatie, wat op een plezierige manier verloopt en weinig ongemak kent. Diep leren gaat over situaties waarbij leerlingen ongemak ervaren en verschillende vaardigheden moeten inzetten om verder te komen in hun leerproces (Nottingham, 2018).

9. Afstemming binnen het systeem

Beter onderwijs voor (hoog)begaafde leerlingen ontstaat als alle raderen in het systeem waarin de leerling functioneert afstemmen op andere radertjes (Bronfenbrenner, 1994; Van Meersbergen & Jeninga, 2012).

10. Basisprincipes van goed onderwijs

Inclusiever onderwijs voor (hoog)begaafde leerlingen is niet automatisch gegarandeerd als kennis wordt gedeeld in lokale en regionale netwerken. Het is van belang dat de basisprincipes van goed onderwijs in het vizier blijven (Bakx et al., 2021).

Verwijzingen

- Bakx, A., Van Gerven, E., & Weterings-Helmons, A. (2021). *Hoe dan?! Pakkend onderwijs voor begaafde leerlingen*. Pica.
- Bronfenbrenner, U. (1979). *The Ecology of Human Development: Experiments by Nature and Design*. Harvard University Press.
- Den Otter, M. (2023). Het belang van voicing. In E. van Gerven (Red.), *De Gids 2.0. Over begaafdheid in het po en vo* (pp. 99-114). Leuker.nu.
- Kabalt, J., Tjepkema, S., & Verheijen, L. (2016). *Waarderend veranderen. Appreciative Inquiry in de dagelijkse praktijk van de managers*. Boom.
- Marzano, R. J., & Miedema, W. (2018). *Leren in vijf dimensies. Moderne didactiek voor het voortgezet onderwijs*. Koninklijke Van Gorcum.
- Mönks, F., & Ypenburg, I. (2011). *Hoogbegaafdheid bij kinderen*. Boom.
- Nottingham, J. (2018). *De Leeruitdaging* (pp. 45-50). Bazalt Educatieve Uitgaven.
- Oppong, E., Shore, B., & Muis, K. (2018). Clarifying the connections among giftedness, metacognition, self-regulation, and self-regulated learning: Implications for theory and practice. *Gifted Child Quarterly*, 62(1), pp. 1-18. doi:10.1177/0016986218814008
- Roberts, J. L., & Inman, T. F. (2007/2023). *Strategies for differentiating instruction: Best practices for the classroom* (2nd ed.). Prufrock Press.
- Seon-Young Lee, S. Y., Olszewski-Kubilius, P., & Turner Thomson, D. (2012). Academically Gifted Students' Perceived Interpersonal Competence and Peer Relationships. *Gifted Child Quarterly*, 56(2), 90-104. <https://doi.org/10.1177/0016986212442568>
- Smidts, D. (2018). *Zelfsturing in de klas: Over aandacht, executieve functies en rust*. Nieuwezijds.
- Van Meersbergen, E., & Jeninga, J. (2012). De ecologie van de leerling. Een systeemgericht model voor het onderwijs. *Tijdschrift voor Orthopedagogiek*, 51(4), 175-185.
- Versalhes, A. C. (2024). *Inclusief onderwijs: strategieën om aan de behoeften van alle studenten te voldoen*. Socratica.